

DOI 10.36074/logos-30.04.2021.v2.28

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ: ОСНОВНІ АСПЕКТИ

ORCID ID: 0000-0002-8606-0949

Масліч Світлана Володимирівна

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри методики професійної освіти та соціально-гуманітарних дисциплін
Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти

УКРАЇНА

Зміни, що відбуваються в освіті потребують реалізації новітніх підходів до науково-методичного супроводу професійної діяльності педагогічних працівників. Реформаційні процеси в економіці, впровадження цифрових технологій в усі сфери життєдіяльності ставлять особливі вимоги до професійного розвитку педагогів закладів професійної (професійно-технічної) освіти (ЗП(ПТ)О). З одного боку, викладачі та майстри виробничого навчання повинні володіти сучасними технологіями виробничої діяльності (або сфери обслуговування), з іншого, – активно використовувати в освітньому процесі інноваційні педагогічні технології, ефективні форми й методи проведення уроків, які б максимально забезпечували якість професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників. Саме тому діяльність педагогічних працівників ЗП(ПТ)О має бути спрямованою на всебічний особистісно-професійний розвиток, підвищення рівня власної кваліфікації, досягнення максимальних цілей самоосвіти.

Ці та інші аспекти окреслені у низці нормативно-правових документів, серед яких: Закони України «Про освіту», «Про професійний розвиток працівників», Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» та ін. Крім того, питання професійного розвитку педагогічних працівників ЗП(ПТ)О актуалізуються професійними стандартами «Педагог професійного навчання» та «Майстер виробничого навчання». Зокрема у названих документах серед загальних компетентностей, якими повинні володіти педагогічні працівники окреслених категорій, вказується здатність до самовдосконалення та саморозвитку, а трудовими функціями визначено професійний розвиток та здійснення самоосвітньої діяльності [1, 2]. Принагідно зазначимо, що професійний ріст педагогічних працівників залежить від багатьох чинників, й важливу роль у цьому процесі відіграє методист ЗП(ПТ)О, однією з трудових функцій якого, відповідно до професійного стандарту «Методист закладу професійної (професійно-технічної) освіти», є методичний супровід професійного розвитку педагогічних працівників [3].

Сучасний освітній процес має певні особливості, й це вносить корективи у проектування траєкторії професійного розвитку викладачів та майстрів виробничого навчання ЗП(ПТ)О. На сьогоднішній день педагогу ЗП(ПТ)О недостатньо глибоко знати свій предмет, вільно орієнтуватися в обраній галузі знань, цікаво й доступно проводити уроки. Слід володіти навичками роботи з цифровими ресурсами, уміти застосовувати їх у педагогічній діяльності, розуміти психологію сучасної молоді – молоді Z-покоління.

Підготовка до проведення уроків теоретичного та виробничого навчання потребує посиленої роботи з електронним контентом. Великі обсяги інформації, які необхідно опрацьовувати, обумовлюють необхідність формування та розвитку навичок інформаційно-аналітичної діяльності, адже навчальний матеріал, який використовується в освітньому процесі повинен бути актуальним, систематизованим, доцільним [4]. Тому педагог ЗП(ПТ)О передусім повинен уміти критично мислити, виважено підходити до аналізу змісту навчальної інформації.

Важливим в організації освітнього процесу є уміння використовувати цифрові ресурси й електронні засоби навчання. Це питання набуло особливої значущості у період карантинних обмежень, коли освітній процес здебільшого відбувається за дистанційною та змішаною формами. Підвищення рівня цифрової грамотності, інформаційної культури стає однією з умов професійного розвитку педагогічних працівників. Дієвим у цьому напрямі є не лише участь у тематичних тренінгах, вебінарах, майстер-класах, а й співпраця з викладачами інформатики й інформаційних технологій. Однак, якщо говорити, про розвиток умінь застосовувати цифрові ресурси, головну роль в такому процесі відіграє самоосвіта. Для цього викладачу та майстру виробничого навчання необхідно переглядати навчальні відео, використовувати розроблені алгоритми роботи з програмним забезпеченням, вивчати технологію застосування окремих додатків в освітньому процесі.

Як бачимо, професійний розвиток педагога є безперервним процесом. Знання, навички, отримані в процесі навчання вимагають постійного оновлення й осучаснення. Це означає, що методист ЗП(ПТ)О, який здійснює супровід професійного розвитку педагогічних працівників повинен слідкувати за усіма інноваціями, що відбуваються в освіті й виробничій діяльності, знаходити нові можливості підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, сприяти взаємодії з соціальними партнерами усіх рівнів. При цьому динаміка професійного розвитку педагогів буде залежати від об'єктивних та суб'єктивних чинників, а результатом цього процесу стане зростання якості професійної підготовки й, як наслідок, підвищення конкурентоздатності майбутніх кваліфікованих робітників на ринку праці.

Список використаних джерел:

- [1] Про затвердження професійного стандарту «Педагог професійного навчання» (Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України). № 1182. (2020). Вилучено з <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=dc254b6c-3085-493d-a803-989f233a3faa>.
- [2] Про затвердження професійного стандарту «Майстер виробничого навчання» (Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України). № 1181. (2020). Вилучено з <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=5b48de01-7287-4119-82ff-c3f0f4e23286>.
- [3] Про затвердження професійного стандарту «Методист закладу професійної (професійно-технічної) освіти» (Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України). № 1183. (2020). Вилучено з <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=cbec3f8d-9879-46c7-a5e9-91b9dcd6bd4b>.
- [4] Масліч, С. В. (2018) *Формування інформаційно-аналітичної компетентності майбутніх агентів з організації туризму у професійно-технічних навчальних закладах* (дис. ... кандидата пед. наук). Інститут професійно-технічної освіти НАПН України. Київ, Україна.